

Избори с МНОГО НЕИЗВЕСТНИ – както никога досега. Очакваме серия от ИЗБОРНИ ИЗНЕНАДИ

Проф. Михаил Мирчев, Агенция АССА-М

София, 2 април 2021, петък, 9.30 часа

*Въз основа на последно предизборно проучване – валидно за **реалното население** днес в България. Тук процентите НЕ отразяват вота откъм Чужбина, нито онзи откъм Турция и Европа. Това е отразено в показаните интервали на преместване на процентите.*

НЕ се прави елементарна прогноза в прости проценти по партии. Дава се интервал на възможно механичното и фалшиво преместване на реалните проценти – поради фалшиви протоколи, купени гласове, гласове под заплаха, колективни гласове от гета.

*НЕ се навлиза и в болезнената тема за възможните *Statistical Abnormalities* откъм нивото на Проф. Константинов и скритият им “*Dominion-Impact*”*

Преди представяне на данните и рейтингите, позволете **накратко за уникалността** на тези редовни парламентарни избори.

Първо, те се провеждат след впечатляващ **масов и настойчив граждански протест** срещу управляващите – ГЕРБ и техните открити и прикрити партньори във Властта. Този протест (юли-септември 2020) бе проведен под егидата и чрез девиза на Президента на Републиката – ген. летец Румен Радев. Протестът бе дефиниран и приет от народа като **радикален** – доколкото неговият гняв не визираше само лоша работа на Правителство и Прокуратура, а бе израз на пряко и директно обвинение, с вдигнат революционен юмрук, че те работят като Мафия. Това бе ясният смисъл на мотото и девиза на протеста „Мутри, вЪН!“ (През 2021, това мото бе взето от една от формациите – за тяхна частна употреба, разчитайки на емоционалната инерция от предишната година.)

Този протест отдавна отшумя. ГЕРБ не паднаха от власт, успяха да се стабилизират, и после ловко отклониха общественото внимание към пресилената пандемия, изтощиха зрители и слушатели с тотална пропаганда от официозните медии. Сега на изборния терен от протеста през 2020 остана някакъв ерзац – Мая, която тогава на площада бе избутвана, тогава не й даваха думата и тя компенсираше с много селфита. От пламенното Трио на практика остана само един централен нападател – адв. Хаджигенов, който е играч с будеща недоверие биография и странна харизма. Сега добавиха и адв. Татяна Дончева, с нейното умение за атрактивно говорене в телевизора.

Миналогодишният протест е аналогичен с онзи от Юни 2013-Юли 2014. Тогава **демократичните сили** протестираха, протестираха, цели 14 месеца. Но накрая какво стана реално – връчиха властта отново в ръцете на ГЕРБ, на Борисов и Цветанов. Стана нещо като **демократичен подарък** към уж омразния ГЕРБ – вместо да му извадят окото, те му изписаха веждите. Те тогава още веднъж се приведоха и влезнаха във Властта като негови партньори – след като Реформаторски блок с Радан Кънев спечели 8,89%, не издържаха с достойнство да останат в опозиция срещу ГЕРБ и Борисов-Цветанов. И после

бяха наказани за всичко това – на следващите избори през 2017 – останаха унижени извън парламента, пак като Реформаторски блок с Радан Конев, но вече с едва 3,14%. Сега, през 2021, да видим какъв ще е изборният резултат за „Демократична България“ и Христо Иванов – след героичните му борби от „Росенец“, след смелостта да постави въпроса за „ТЕЦ Варна“ и пристанището му, след като ходи след джипа на Борисов, за да заснема недостроените му магистрали, след девет месеца препълване на всички телевизии? Надеждите са им големи, самочувствието е демонстрирано, разчитат допълнително на поне 1% откъм западните страни.

Второ, на сегашните избори битката е между две големи групи политически играчи.

Едните са СТАРИТЕ, с много ресурси и опит, партии. Техният проблем е, че всички в някаква степен са **изтощени от последните** дванадесет години, вътрешно са ерозирани. Имат си напористи и гласовити дубльори. Всички се радват на свои вътрешно-партийни раздори и разделяния. Това не е добре за всеки дом – ще видим дали някоя от старите партии ще излезе от тези избори с оптимизъм. Ще видим и ако загубят тези избори, после какви вихри ще се вихрят в собствените им домове. При всички случаи тези стари партии сега са пред огромно изпитание, съдбоносно за бъдещото им позициониране в политиката и властта.

БСП на Нинова направи пробив с победата си на президентските избори от 2016. След това, дръпването нагоре на европейските избори от 2019, после на конгреса си от Септември 2020. Въпреки всичко те, вече трета година **набират сила – вътрешна и външна** – бавно, но устойчиво. Но вътрешната борба продължава, сее съмнения и объркване, продължава да се опитва да обезсърчава и отклонява свои избиратели. Сега като контра на БСП участват още 3-4 формации с бивши техни лидери. И какво излиза? На тези избори основната задача на БСП е да покаже, че сплотяването вътре в БСП все пак продължава. Идеалното за тях би било да успеят да покажат, че могат да преминат в ново **качествено измерение на монолитна** политическа сила. Това е големият залог от тези избори в дългосрочен план за БСП. Ако те не успеят сега, то предстои отново тягостен цикъл на препълнени телевизии с критики на Нинова, нов цикъл на вътрешни дърпания, ново усилие за оцеляване като голяма партия. Всичкото това наистина изтощава и е време да му се сложи убедителен край, това е залогът.

ГЕРБ и Борисов също, въпреки позата им на самодоволна непобедимост, вече са **видимо изтощени**. Отцепниците на Цветанов пряко ги заплашват не толкова с отнети гласове и проценти, не дори със заплахата по братски да ги запратят на втора позиция в изборния резултат – числата за Републиканците на Цветанов вероятно няма да са достатъчни за горното. Цветанов пряко ги застрашава с показване на **организационна немощ** – въпреки огромните пари, въпреки рекета чрез институции, въпреки прокурорските сглобки за всички немирници. Кой ще купува повече гласове – Борисов или Цветанов? Кой ще превземе повече гета – Борисов или Цветанов, наред с ДПС, наред с ВМРО и Воля? Кой ще получи по-силна подкрепа откъм „Началниците“ в Брюксел и Вашингтон? Това са зловещи въпросителни, надвесили се над престижа на ГЕРБ. И измъкване няма, престои да преброим разделянето на гласове и проценти. Дори и Цветанов да не успее, то ножът е забит в сърцето на Борисов от най-близкия му.

Тук само да кажа, че в рейтинга на изтощената партия ГЕРБ изследването ни лови **нещо уникално** – над 15% от симпатизантите сега не желаят да гласуват за своята партия, и още поне 20% ще мислят до последно дали да го направят. Дванадесет години техните избиратели бяха монолит, а сега вече **виждаме вътрешна ерозия** в застрашителен размер. Точно оттук идва пряката заплаха много гласове да се отлеят към немирника Цветанов, или към Демократите, или към славния Славчо. И това би станало тайничко, в

последния момент, както много пъти след 2005 се е случвало в редиците на БСП. Как ГЕРБ би могъл да компенсира този вътрешен срив в процента? Единствено чрез брутални фалшификации в поне една трета от секциите в страната, в чужбина ще им е по-трудно.

Изтощени до изнемога са така нар. „Патриоти“. **НФСБ и Симеонов** с последна надеждица са се сгушили зад милионите и рамото на „Воля“ и Марешки, но вероятно няма да им стигнат процентите. **„Атака“ и Сидеров** сякаш слязоха от сцената, излъчват примиреност за пропадане под 1%. Сякаш техният политически проект приключи (2005-2020). Менторите им откъм чужбина вече явно си търсят нов играч в България. Засега ги държат над водата само 2-3 атрактивни предавания и водещи в тяхната телевизия „Алфа“. Има много признаци и за изтощеност на **ВМРО и Каракачанов**. Дори се говори за негова смяна като лидер. Има опасност те да не прескочат 4%, това е вероятно да му се случи.

Тук е редно да отбележа симптоми за изтощеност дори при новата патриотична **партия „Възраждане“** на Костадинов. Те вече 5 години са на сцената, много са активни. Ясни и категорични са в тезите и оценките си, в повечето случаи те са и правилни. Но... Но те бързо влезнаха в коловоз и специфична визия, които на избори им дават 1-2% от гласовете. Сега са пред изпитанието поне да удвоят този си изборен резултат. Промениха много неща във визията си, пробиха в големи телевизии, изкараха на сцената още един човек зад Костадинов – и ще видим как това ще се **обективира в брой гласове** и в проценти. Те наистина са алтернативна партия, и в това си качество политическата палитра на реалната демокрация в България има нужда от такива като тях. Но, ако бъдем реалисти, очакваме за тях успех от порядъка на 3%, преди седмици обяснявах на моите студенти защо така вероятно ще се получи на практика.

ДПС на Доган също са вече източена формация. Въпреки огромната им сила и ресурси. Атаката „Росенец“ срещу усещането за непобедимост не бива да се подценява. Други играчи ще им отнемат не малка част от гетата и гласовете в тях. Още, те ще бъдат подрязани и от Ковид-ситуацията – рязко ще им намалеят рейсовете с изборджии от Турция, а в самата Турция този път са командировани много активни наблюдатели и застъпници, които ще попречат там на брутални неграмотни гласувания. Какъв е проблемът на ДПС на тази избори, за да изглеждат достойно? Да имат над 11%, и да получат над 350 000 гласа. Всичко под това би било загуба на престиж и самочувствие, и то с дългосрочни последици за тях.

Трето, другата група играчи и партии са **НОВИТЕ**, обявените за **алтернативни**.

Техният проблем и риск е, че се задъхват и преливат от **елементаризиран популизъм**. Това е амплото на Мая и Хаджигенов. Това е инерцията на Слави Трифонов. Това е близко-източният народняшки гняв на хазартния олигарх Божков. Става дума за **гражданско патриотарство** на още десетина формации (от общо 29), които говорят пламенно от името на някаква си „директна демокрация“, или в името на някакви си „безпартийни граждани“, или от името на някаква си „заедност“. Това сме го гледали като артистична драматургия и на предходни избори, но сега масовката е впечатляваща.

Проблемите тук са два. Единият е дали избирателите възприемат лидерите на тези нови и уж алтернативни формации като **честни хора** – или ги усещат като поредните **амбициозни мошеници** в политиката, устремили се към власт? Другият проблем е защо не предлагат някаква поне що-годе прилична програма за **радикално** преустройство на държавата и обществото като цяло? Те атакуват преди всичко **емоциите на бедните** и пре-небрегнатите, или на **младите** и дигиталните – подлъгват ги чрез някакви откъслечни неща и периферни проблеми. Избягват **същностни неща** в програмите си, не казват как ще преустроят държавата, при условие, че уж се гневят на сегашната „Система“ като цяло.

Очевидно е, че на тези избори много от избирателите ще **търсят спасение** в някоя от тези нови партии и кандидати за лидери:

- просто, за да е **нещо ново и с надежда** да е наистина различно – тук гражданите търсят да се доверят на някаква алтернатива;
- или като самоцелен **наказателен вот** срещу предишните – тук логиката е да се отърват от старите, пък после – каквото ще да става;
- или като **шоу-игра с гласуването** от избиратели – това е една от формите на наказателен вот, гласува се за някой шут в политиката (както през 90-те за Жорж Ганчев), за да се удари звучен шамар на провалени политици.

Но нека сме реалисти – срещу един такъв оптимизъм спрямо новите играчи в политиката стои опасението, че те са просто **нови амбициозни популисти**, а после във властта ще се окажат като старите и изтощени играчи – в много отношения може да се окажат дори по-злокачествени за държавата и обществото. Коя от тези две масови граждански нагласи към новите ще надделее? Това е голямата загадка на и след тези парламентарни избори.

Четвърто, **гео-стратегически** тези избори са любопитни. Има една нова партия, която не си признава, но има „основателни предположения“, че е филиал на властващата партия в САЩ. И срещу нея има нова партия, която откровено е филиал на властващата партия в Русия. Първата е по линия на **политическата коректност** и така нар. „евро-атлантически ценности“. Втората е по линия на традиционното културно и емоционално **русофилство** сред българския народ. Кой ще надделее между тези две партии? Това е един от важните **символни въпроси** на предстоящите избори.

И двете партии имат проблеми с биографиите на своите лидери. Това поставя над тях емоционален похлупак, който няма да им даде възможност да привлекат голяма част от потенциалния си граждански електорат. Ще видим този таван при тях колко нисък ще се окаже. При условие, че едната партия заяви амбициозно цел към 200 000 гласа. А другата партия разчита на първосигнална реакция от страна на 40% деклариран русофили в страната (това е огромно число – около 2 милиона души). Ако и двете партии катастрофират на тези избори, то въпросителните ще са не към тях, а към чуждестранните им ментори и инженери.

Пето, тези парламентарни избори са в архитектурата на **масово насаждан страх и колективна хипноза** пред болест и ваксини, пред изолиране и самоизолиране, пред взаимна подозрителност и отдръпване. И това никога не е било досега – като социално-психологически контекст. Залогът е **висока или ниска** изборна активност – въпреки всичко доста над 3 милиона или екстремно свита под 2,9 милиона гласа? Кои партии и актьори биха спечелили от високата активност и кои биха се възползвали от ниската активност?

Правителството до последно разиграваше картата с ужасната болест и нуждата от **паническо затваряне** на хората. Дали това е от едната хуманна грижа към народа и здравето му? Ще си проличи след изборите, когато хипнотизаторите от НОЩ останат в телевизора или като с магическа пръчка бъдат изчистени от телевизора. Нашата хипотеза е, че така Правителството се опитва да намали броя на гласувалите и съответно на процентите на две партии – в по-голяма степен на БСП поради нейния висок възрастов състав в ядрото на избирателите, както и на ДПС поради частичното запушване на каналите за допълнителни гласове и проценти чрез българските турци в Турция. При БСП става дума за - 2-3% от вероятните, при ДПС става дума за - 1-2% от вероятните.

Обобщено, през тези изброени пет характеристики на изборите от 4.4.2021 виждаме наистина тяхната уникалност. Става дума за **уравнение с твърде много неизвестни. Експеримент в една флуидна практика. Тест за гражданска реактивност. Проверка за нивото на политическа мобилизираност.**

Предизборните кампании на част от партиите бяха интересни, внимателно центрирани и локализиращи. **Кампанията на Марешки** впечатлява с милионите си за медии и своята напористост – но вероятно ще е поредно доказателство, че само с огромни пари чюдеса на избори не могат да се сътворят. **Кампанията на БСП** този път е с не малко нови и модерни елементи – с по-малко пари, целят висок резултат, но да видим това дали ще компенсират други пречещи неща? **Кампанията на Христо Иванов** тече вече цели девет месеца – телевизиите и интернет преливат от него още от миналото лято, да видим от това дали ще има добър или много висок ефект?

Кампанията на Слави е самоограничена в неговия си заден двор и собствена телевизия, отсъстваха от дебати и други форми в кампанията – там се оказа, че всичко е центрирано в последния петък-вечер, големият КОНЦЕРТ в „Арена Армеец“. Това е експеримент, ще видим дали чрез един такъв **емоционален удар** ще бъдат произведени допълнителни 2-3%?

Възможно е, както в **търговския маркетинг** – обявяват нов айфон, нов филм, нова книга, нова модна линия и истерията на очакването у потребителите си качва градуса – и после за един ден или седмица има огромна продажба и оборот. Мисля, че при Слави е направена точно тази търговска маркетингова сметка – ще видим дали ще има изборна изненада чрез нея, и какъв ще бъде нейният мащаб?

Кампанията на Възраждане се разгърна по много линии. Предстои да се измери ефектът върху съзнанието и мобилизацията сред избирателните сегменти. При тях има нещо специфично – много висок процент откъм чужбина и в пъти по-нисък тук, в страната. Така бе през 2017, така вероятно ще е и сега. Това, от една страна, е обнадеждаващо за тях, но от друга – е поставящо сериозни въпроси за харизмата на техния граждански образ тук, в страната. Така, при тях може да има две изборни изненади – едната е да изненадат всички с успех над 4%, а другата е неприятна за тях като отново останат разочаровани с успех, но умерен, в порядъка на 3%.

* * *

Представяното тук изследване, с регистрираните рейтинги и профили, е проведено в средата на последната седмица преди изборите – терен **на 30-31 март 2021**. Проведено е чрез **телефонно стандартизирано интервю** – не са правени онлайн анкети с избиратели. Валидно е за избирателите, които сега реално се намират в България, на възраст от 18 до 75 години – не е валидно за избиратели, които сега са в чужбина и биха гласували оттам. Извадката е квотна, по матрица от пет признака – пол и възраст, вид населено място и район на страната, степен на образование, етническа принадлежност.

Интервюирани са 1 382 души чрез стационарен или мобилен телефон. От тях, след отсяване чрез батерия с три индикатора за „достоверност на отговорите“ в **реализираната извадка** са останали **1 208 избиратели**. Извадката е претеглена по възраст, населено място и район, степен на образование. Рейтингът е претеглен по степен на образование и интерес към политиката. Претеглянето е деликатна процедура – основаваме се на предишен опит на АССА-М, когато са правени паралелни лице-в-лице в дома и телефонни проучвания дистанционно, за да се сравнят структурите на извадките и достоверността на индивидуалната информация.

Това предизборно емпирично рейтингово проучване е **по инициатива и с финансиране от Агенция АССА-М**. Не може нашата агенция да остане без свое проучване в една такава предизвикателна политическа битка, с толкова много неизвестни и така различни прогнозни варианти за крайния изборен резултат.

В основната рейтингова Фигура 1 данните по партии са представени като **номинален процент**, така както е регистриран чрез изследването. Втори път под основните барове с процента – чрез допълнително сиво барче – е показан **вероятния диапазон** на преместване, както и на „изборна изненада“, ако това преместване стане **над или под границата** на съответния „доверителен интервал“. Знаете, че ние, „социолозите“, работим в точността на така нар. „доверителен интервал“ за всеки процент поотделно. За това политици и журналисти често забравят, когато критикуват нас при разминаване с обявен от ЦИК резултат.

Този начин на представяне на данните предполага у аудиторията и потребителите съответна **култура на четене и тълкуване** на подобни рейтингови данни и на производните им изборни прогнози. Обръщаме още сега внимание на някои политици, които ще загубят тези избори, да не си изкарват яда чрез хулене на „социолозите“ – особено, когато критикуват без съобразяване с „доверителни интервали“ на обявени от нас рейтинги.

* * *

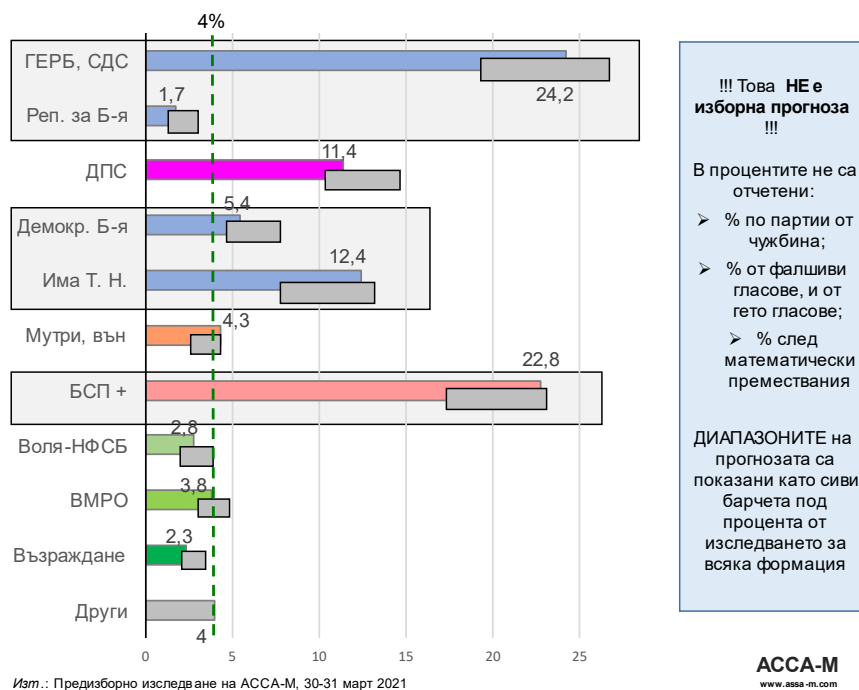
Рейтингът на политическите сили преди изборния ден са представени в следващите четири графики. Представяме процентните дялове от онази група избиратели, които заявяват, че със сигурност ще гласуват или с висока степен на вероятност биха гласували. Такава е практиката, особено в дните преди изборите. Тук само да отбележим, че **тези рейтингови дялове сами по себе си НЕ СА прогноза** за изхода от 4.4.2021. Много хора така ги възприемат, но е погрешно.

За да се направи прогноза би следвало да бъдат отчетени три неща: първо, гласовете откъм чужбина – само за три от партиите може доста точно да се предвидят като брой и допълнителен процент, но очакваме да има изненади откъм чужбина за други партии; второ, гласовете от гетата, организирани от техните десетници и стотници – сега там битката е гореща и ще видим кой от „купувачите“ ще надделее на практика, ГЕРБ и ДПС там няма да са монополисти, както са свикнали; трето, обемът на фалшиви протоколи и регистрирани гласове – този път и тук няма да имат монопол 2-3 партии, има реална вероятност да се получи разсейване сред 5-6 партии – така нито една от тях няма да ѝ е лесно да добави твърде голям изкуствен процент към своя граждански изборен процент.

Резултатът за всяка формация е представен дублирано. Първо, посочва се процентът, регистриран чрез изследването. Просветената публика знае, че този процент е валиден в своя „доверителен интервал“. Второ, отбелязано е възможно „изненадващо“ подскочане или сриване на дадения рейтинг на партия – поради специфични техни проблеми. Виждате, че има формации, които вероятно ще подскочат нагоре над границата на своя доверителен интервал. Обратно, има други формации, за които има вероятност да се сринат надолу под границата на своя доверителен интервал. Това са все предстоящи неизвестни на тези избори, в този смисъл говорим за очаквана **серия от изборни изненади**.

Очакваме ГЕРБ за първи път в биографията си да **загуби не малка част** от декларативния рейтинг (- 3-5-7%) – вече казахме за ерозията и разколебаването вътре в техния

НОМИНАЛЕН РЕЙТИНГ по партии.
3 дни преди изборите, от вероятно ГЛАСуващите
С показан „*доверителни интервали*“ и пасока на „*изборни изненади*“

електорат. Затова те ще направят максимално усилие да компенсират и да си го върнат като проценти чрез **брутални фалшификации** поне в една трета от секциите в страната, както и с подкрепата на математиките. Ще се опитат и в чужбина, но там на много места очакваме да им бъдат **вързани ръцете** от техните конкуренти, от активни граждани, от наблюдатели и застъпници.

Вече казахме за **двоустратата ситуация вътре в БСП**. Отново може да се получи еро-

зия на декларирания вот – както от 2005 г. досега, само с две изключения на парламентарни, става дума за дял от порядъка на 20-25% от техните си хора. Това досега са слабо мотивирани БСП-ари, които, както се казва, предпочитат „да отидат за гъби“. Сега е вероятно да загубят и от възрастната част на електората си поради хипнозата пред болестта – и това вече го казахме. Те могат ли да компенсират? Могат, но с не толкова висока вероятност: първо, ако все пак този път БСП-арите се стреснат лоялно и въпреки всякакви караници отидат мотивирано да подкрепят партията си; и второ – ако към БСП се прелее десен и центристски наказателен вот, който не иска да пропадне чрез „неполезните гласове“, дадени за нови малки партии.

Казахме за критичната **ситуация на ДПС**. Вероятно няма да успеят да изпълнят плана си – нито като брой гласове и процент, нито като трета позиция. Застрашени са от две нови формации. Освен това те ще бъдат отрязани откъм гетата заради конкуренцията на купувачите там, както и откъм Турция заради здравните ограничения.

Големите очаквания за ръст в процентите са насочени към ДЕМ.Б-я и ИМА Т.Н.

И двете формации са във възход – Христо Иванов заради небивалата реклама по всички телевизии вече 9 месеца, както и от оживлението на техните съмишленици в чужбина; Слави заради Концерта в петък-вечер, който е замислен като емоционален допинг сред масова гражданска аудитория. По-голямата част от нея са младежка и неполитизирана, но превъзбудена от възможността да излезе на политическата сцена и чрез Слави да каже „НЕ“ на всички стари, и на всички останали партии. Слави също ще разчита на изненадващо много гласове от Чужбина – преди всичко от гастарбайтерската част на новата ни емиграция, прихваната от духа и символиката на чалга-културата. Това е огромен граждански контингент в чужбина. Сега вероятно той ще се активизира и ще извие мотивирани опашки пред секциите за гласуване.

„Мутри,вън“ се борят за преминаване на бариерата от 4%. Към тях няма никакъв граждански ентузиазъм. Просто инерция от 2020. Още и атрактивни телевизионни изяви на Татяна Дончева, която е вероятно сама да им добави половин процент.

ВМРО и ВОЛЯ са под бариерата. Първите са съвсем близо, но според нас ще останат отдолу. Тук е загадка какъв ще бъде изборният резултат за БНО-Божков. Изследванията тях не ги ловят, но те имат огромно финансиране, и което е по-важно, организират се зад кулисите чрез опитни мрежи от бизнеса и гранични до него структури. Ще бъде изненада за мнозина, ако съберат 2-3%, но за нас това няма да е изненадващо. Вече казахме прогнозата си за Възраждане-Костадинов. Другото Възраждане за Отечеството на Малинов е обвито в мълчание – очакваме разочароващ нищожен резултат за тях, въпреки масовото русофилство и путинофилство в страната. Те подцениха българската аудитория и гражданска реактивност, а такива неща по избори се наказват с липса на внимание.

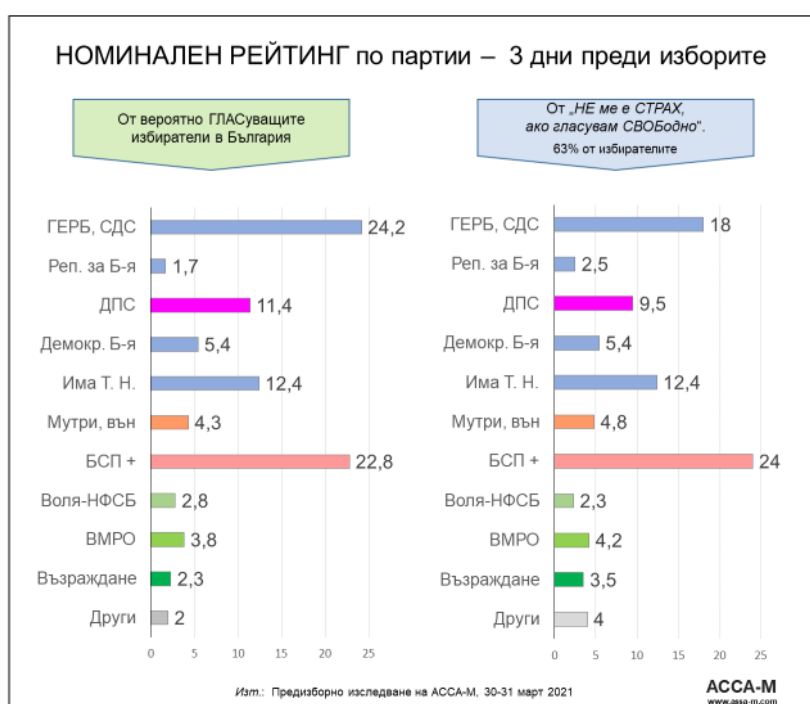
След изборите, като видим какви са отчетените от ЦИК изборни резултати, на горната фигура ще бъдат показани **конкретните съвпадения или значими отклонения**, както от номиналните проценти от рейтинговото изследване 3 дни преди изборния ден, така и спрямо очертаните прогнозни диапазони на изборната ни прогноза.

Тук нека отново да припомним, че е **погрешно процентите от изследване да се възприемат като прогнози**. Освен това самите прогнози винаги се **правят във варианти** – особено в реална ситуация като настоящата, в която действат множество неизвестни, различни фактори и вектори на преместване. Така е при корпоративното планиране и прогнозиране, така е във всяка друга сфера от обществото и дейностите в него, няма как да не е по същия начин и в политиката, в политическия маркетинг и неговото изборно прогнозиране.

* * *

Следващата графика представя профили на отделните формации при съпоставка между процент сред гласуващите и сред **спокойните и смелите избиратели** – върху които не е оказван натиск, сплашване, принуда да гласуват за някого или върху които е оказван, но те устояват и сами си вземат решението за кого да гласуват.

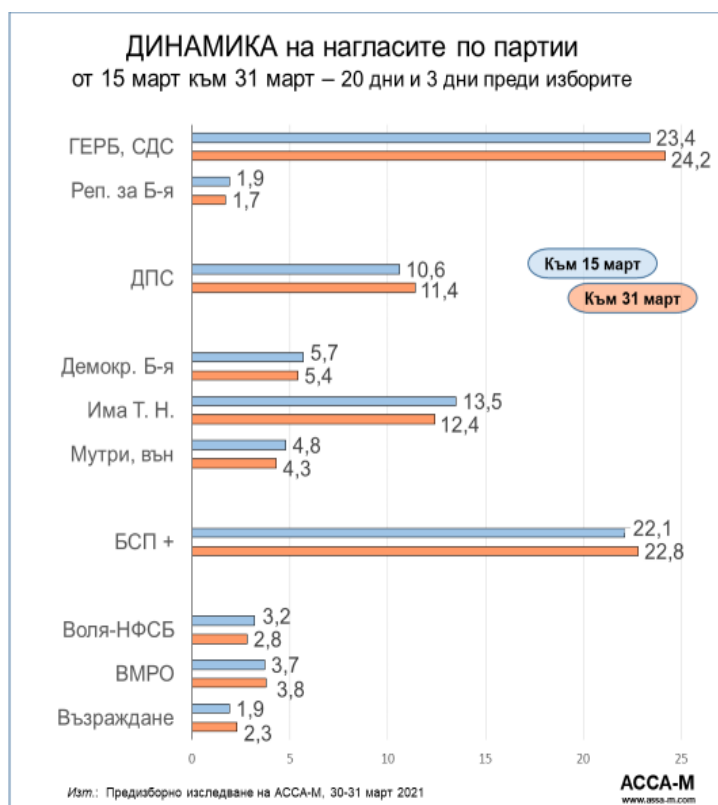
Виждате, че има две групи партии: при първата, процентът се **покачва видимо** – това индиректно ни показва, че върху тези избиратели отвън и отстрани се оказва силен натиск да се отказват от своите партии и личен избор, в това политическо поле не се уважава свободния индивидуален избор, често в него има някакви криминални практики; при втората, обратно, процентът сред спокойните и смелите избиратели **спада надолу** – това ни показва, че върху тези избиратели вътре в партиите се оказва силен натиск да гласуват без да имат желание за това, има някакви

механизми на феодална зависимост, на личен контрол и наказания, ако не се изпълнява посоката на десетниците и стотниците.

Следващата графика показва динамиката в рамките на кампанията, през последните й две седмици. Тук преместването на процентните дялове не са с големи числа, но са много показателни за вътрешната тенденция при всяка формация. Това е свързано с посочената възможност в първата рейтингова фигура за изборни изненади – едни да се свият уж изненадващо, а други да набъбнат пак уж изненадващо в деня на изборите.

На тези избори наистина може да се случи серия от **изборни изненади**. По-горе накратко конкретно се спряхме на вероятния мащаб и посоката им при основните стари и нови партии и формации на тези избори.

* * *

Загадката изборна активност на тези избори.

Въз основа на получените данни нашата прогноза е за изборна **активност от порядъка на 3,100,000 гласа, +/- 100 хиляди гласа**. Това би било 44-47% от избирателните списъци на ЦИК, както и 55-58% от реалните избиратели. Това би било по-ниско с 400 хиляди от активността през 2014 – 3,5 милиона гласа.

Има колеги, които прогнозираят активност под 2,9 милиона гласа. Това би било екстремно – дължащо се преди всичко на масовата здравна хипноза и страх от контакти с хора. Те бяха управлявани през последните месеци – така че да се разколебаят определени групи избиратели, и съответно рязко да се понижи процента на техните партии. В числото на изборната активност ще си проличи степента на поддаване на тази хипноза и допускане на страха да промени гражданските ни рефлексии. Според данните в някаква степен са се поддали 20-25% от избирателите.

* * *

ОБОБЩЕНО за прогнозата за изборния резултат от 4.4.2021?

Трудна работа! При толкова много неизвестни в уравнението. При възможните изненади откъм проф. Константинов и неговите компютри. При толкова подозрително раздут официален избирателен списък. При очакваното претоварване и хаос в много от СИК и РИК. При забраната да се заснема с камери процесът на работа в секциите, специално

при преброяването и правенето на изборния протокол в СИК. При очаквания хаос около и със изборните машини. При, при, при ...

При всички основни партии има твърде много избиратели, които ще решават за кого да гласуват в последния момент, а това означава, че сега правим прогнозите си при наличие на **грозд от предизборни балони**, които ще видим дали ще се спукат пред урните или още ще ги надуват. Всъщност, днес е неадекватно да се очаква, че прогнозите ще бъдат **представени в някакви точни проценти**. Адекватно е, ако правим прогноза, то да кажем в каква посока процентът на всеки от играчите **вероятно ще се премества**.

Накратко нека повторим:

Процентът на ГЕРБ може да се премести рязко надолу – ако скритата картинка „Цветанов“ се окаже, че съществено ерозира партията-майка, при това не толкова с процента си, колкото с правенето на разгледни на много от техните съмишленици и гласоподаватели. При неговите избиратели страхът е голям, защото пресата над тях е била в груба форма на много места в страната. ГЕРБ и „Републиканци“ са два скачени съда – наливането в единия, означава отлив от другия. Сега, те ще си разделят неща, които от 2009 отиваха на едно място – купените гласове, гласовете от гетата, корпоративните гласове, кметско-чиновническите гласове. Всичко това в някаква степен обезсилва ГЕРБ, ще попречи този път процентът им да **не подскочи с +5-7% в последния момент**, както бяха свикнали досега, както се случи при Евроизборите през 2019. Спадът в процента на ГЕРБ може да бъде **компенсиран и върнат обратно**. Но тук остават твърде много „ако“. Надявам се да не използват по брутален начин изчислителите от екипа на проф. Константинов. Гласовете откъм чужбина тук не могат да направят чудото – въпреки всички усилия, които управляващите правят за това в западните страни.

Процентът на основната **алтернатива БСП** този път може да се окаже стабилен и да не бъде изядено от него в последния момент. Нито поради поприкритата, но продължаваща вътрешна братска контра, нито поради примирение сред левите, че „ГЕРБ-аджиите пак са си опекли победа“. Има вътрешен **мобилизационен ефект** сред БСП-избирателите, наред с някаква възможност и за ситуативна периферия към тях. Става дума за избиратели, които казват: „Не им симпатизирам, но сега реално няма кой друг да има победа над ГЕРБ и Борисов – само заради това ще гласувам за тях.“ Колко са гласовете от тази ситуативна периферия, ще се види. Разбира се, да не бива да се сее самоцелен оптимизъм – БСП отново са **в риск да се плъзнат по старата си привычка** вътрешните раздори да надделеят и едните да саботират другите в градове и села, в общини и райони. Такава болест не се лекува бързо и лесно, опасността е тя и този път да надделее.

Процентът на „Демократична България“ вероятно ще бъде надут откъм Чужбина. Разчитат на 1%, мечтаят си дори за много повече. Така те биха набрали двойно повече в сравнение с 2017 г. И биха станали средно голяма формация, някъде в центъра на терена. Подобно е очакването и на **„Възраждане“** – първо, защото цялата им активна кампания бе директно адресирана и към патриотизма на българите навън, и второ, защото досегашните уж „обединени патриоти“ катастрофираха морално и политически. Чрез гласовете откъм чужбина „Възраждане“ ще дръпнат нагоре, но според нас е все още малко вероятно да се доближат до бариерата от 4%.

ДПС традиционно разчита на допълнителни 2-3% откъм Турция и Европа. Но сега надали ще успеят да си ги вземат. Въпреки, че сега срещу тях не стоят дубльорите от ДОСТ на Местан. Освен това този път мощната организация на ДПС в гетата, сред българите мохамедани, сред малки градове и много селски общини с феодалните си структури в тях, всичко това този път ще работи за тях, но с **доста орязан капацитет**.

Казахме вече подробно за потенциалите на **партията на Слави**. Чалгата е широко възприет жанр в музика и шоу, в стил на държане и говорене, в културна норма за общуване и идентичност. В това му е **силата на Слави като политик на избори**. Освен това нека кажем и нещо специално за него – може да има всякакви критики и подценяване на Слави и неговата марка, но следва да му се отдаде **заслуженото като ТАЛАНТ**. Неговите песни се пеят – говоря не за вулгарните му песни, а за патриотичните му песни, за преработените му народни песни. Той е **явление подобно на Азис** – вулгарен, но талантлив; чалга, но харизматичен; укорим, но привличащ много почитатели.

Патриотарството на Слави също подлъгва мнозина – това е инерция вече 20 години и това не бива да се подценява. Само си спомням изключително въздействащия клип, посветен на кончината на нашия алпинист на Еверест – такива неща влизат в душата, и те са истински. Друг не ги прави, остават като **негов културен код** в националната патриотична душа на българите. Върху това сега е сметната неговата кампания и на това се разчита за добрия му изборен резултат.

Черешката на тази торта е довчера, в петък, 2 дни преди хората да гласуват – **Концертът в „Арена Армеец“**. Преди 10-ина години всички големи партии завършваха и закриваха кампаниите си с подобен концерт. Сега е само Слави, и съм уверен, че концертът му довчера ще бъде извънредно въздействащ. А това носи цели проценти допълнително – докато още не е изстинала емоцията, и докато хората още не са си върнали разума и здравата логика. Всичко това е описано в една голяма теория в социалната психология, теорията за „психология на тълпата“, от 1896 г. Драматичният ХХ век в сериозната политология е описван като „Векът на тълпите“. Сега, отново сме завъртени в подобен цикъл на масово зомбиране и хипнотизиране. Прави го СЗО и НОЩ, сеещи страх и паниката от Ковид. В тази кампания го прави Слави чрез един такъв подобен концерт като предизборен лост и емоционален допинг.

Още нещо важно, за да не бъде подценявана партията на Слави. Вижте водачите на неговите листи и ще забележите ярки професионалисти, знакови авторитети в различни области (напр. г-жа Мика Зайкова). Това е точно **мажоритарния елемент**, който той демонстрира с този си кадрови подбор. Не зная той ли, някой ли му реди персонално листите, договаря се с такива хора, мотивира ги за включване и активност – спомнете си театъра с кастинга сред българи в чужбина за депутати. Но се вижда, че в кадрово отношение добра работа е свършена. И очакваме това да проличи в работата на предстоящото Народно събрание.

Партията на Слави разчита на всички тези ефекти сред избирателите, сред избирателите в чужбина, сред младите и политически неопитните, сред огромното поле на неговата субкултура. Това са все изборни потенциали.

БСП и няколко други партии ще получат нещо откъм чужбина, но това за тях няма да е съществено, ще е в порядъка на части от процента. Тяхната сила е в страната, ако успеят да си мобилизират хората си, ако получат ситуативна периферия в последния момент.

Всички „патриоти“ са в критична ситуация. Някои просто ще си отмрат с тези избори. Други ще пропаднат болезнено под 4-те процента. Трети, въпреки гръмките си имена от името на народа, няма да успеят дори да се родят. На този терен засега ще остане единствено Възраждане, но вероятно отново извън парламента.

И така, обобщено, очакваме начало на един бурен **процес на бифуркация в политиката** и заедно с това в обществото. Нашата прогноза е, че той ще се развихри след 4.4.2021. Още отсега сериозни хора прогнозират, че след тези избори може да се стигне

до парламентарен тупик, да не може да се сформира ново правителство, или, ако стане, да не е за дълго.

След това следва парламентарна криза, Президентът Радев прави свое второ Служебно правителство и то организира следващите предсрочни парламентарни избори.

На Запад бифуркацията вече се отпуши, виждаме масовите битки по улици и площади. Борба за Ковид, борба за доходи, борба за граждански свободи, борба за законност, борба за хуманизъм в политиката. В САЩ все още не се знае накъде ще тръгне страната им. Меркел губи избори в Германия. Става все по-горещо. „Жега“ ще е на тези избори, и още повече след тях...

Разбира се, нека не бъдем наивни и да очакваме и точно обратния властови вариант у нас, поне за известно време. Борисов отново да извади гълъбче от ръкава си, да му пристанат нови коалиционни партньори, които до вчера са се вричали, че с него няма да правят обща власт. Така беше с Реформаторски блок и Христо Иванов през 2014. Така се случи с напетите патриоти, които заради предателството си след 2017 сега са на прага на изчезването си или са вече в периферията. Така сега може да случи с Май и Хаджигенов, с революционера Слави, и отново с гордите либерали зад Христо Иванов.

Политиката твори непрекъснато чудеса. Защо да не ни зарадват с поредно чудо на политическата почтеност и народо-полезното себеотрицание? Може и това да очакваме.

Край

София, 2.4.2021

Петък, 9,30 часа

Проф. Михаил Мирчев